

Dnes odpoledne: jdou spolu s Lolou po ulici, před cyklistickým obchodem sedí majitel a skupina cyklistů v obtažených cyklistických oblečcích. Jdou vedle sebe, teda skoro, protože Lola jde o krok vzadu, jde, okusuje si net levého palce a hledí si pod nohy trochu nepřítomně. Marta ji napomene pohledem a Lola si povzdychne: „Co je, mami!“

Lola v zásadě nechápe podstatu pojmu *spěchat*. Dohání tím Martu k šílenství, nejméně jednou denně. Když Marta ráno buší na dveře koupelny, odpovídá jí Lola rozvlácným: „Co je? Meju si vlasy, ne?“ Lola nechápe naléhavost jízdnicích řádů, dokonce ani v letecké přepravě. Chodí rozvázně, co noha nohu mine, snad jen délece svých nohou vděčí za to, že je nakonec všude přece jenom včas. Obléká se s rozmyslem, sice má vkus ještě trochu poznamenaný pubertou, ale Marta si myslí, že to bude dobré, je tam dobrý základ, cit pro barvy, vzory i siluetu.

„Stydíš se za mě nebo co?“ A hned ji napadne, že se měla ovládnout, ale jako vždycky je to silnější než ona. Lola pokrčí rameny a pootočí si prstenem na malíčku a její pohled se vrátí k červeným converskám a žvýkačkám přilepeným na chodník. V těch conversách přečkala celou zimu a už teď se na to zase těšila; promrzlé chodníky jí chodidly vniknou do těla, nejdřív to docela bolí, ale brzy jí nohy znecitliví chladem. Bude součástí zimní krajiny kolem sebe, prochládlá, netečná, nemá. Zamrzne v ní jako žába, hibernovaný pulec. Bude si moci připadat jako od-

souzenec v sibiřském lágru, s nohama omotanýma onucí a s vytrženou kapsou používanou jako sáček na machorku. Pak to odnese močák nebo vaječníky.

Skupinka cyklistů najednou zmlkne, když procházejí kolem, majitel obchodu se na Martu usměje a pozdraví ji: „Dobrý den, slečno!“ Martě to nedá se nepousmát a chlápek, který prve mluvil, udělá časovou smyčku a zopakuje nedokončenou větu od začátku: „Takže klíč šestnáctka, jo, šestnáctka to byla...“

„Prosim tě, takovej typ ztrouchnivělej, co blbneš, mami,“ utrousí Lola, kradmo se na ni podívá a zastrčí si dlouhou patku za ucho. Nejdřív ji pobaví, jak Lola nedokáže pochopit, že se někdo může být i jen podívat na jinou osobu přes třicet, ale pak si uvědomí něco jiného – a povzdechne si: Lole je šestnáct, nemá nadváhu ani akné, velký nos ani předkus – zatímco jí samotné táhne na čtyřicet, a neměli by ti chlápci pokukovat spíš po její deři – i když jsou to cyklisti? Co je špatně? A nemá Lola nakročeno tak, aby byla hodně nešťastná? A jak si vlastně té výměny celkem nevinných úsměvů mohla všimnout, když pořád čučí do země?

Vzpomene si na okamžik, kdy byla sama stejně mladičká, jako je teď Lola, okamžik uvězněný v uplývání života jako výkřik v letním odpoledni: opírá se o toaletní stolec v ložnici svých rodičů, napůl ve tmě, je oblečená v matčiných

bílých krajkových šatech; ze síně na ni dopadá mdlé žluté světlo a podtrhává křivky jejích boků. Tehdy si uvědomí: jsem krásná. Zasloužím si cokoli, na co si pomyslím. Pak vstoupí matka, rozsvítí a múra narazí do stínidla. Spustí výčitky, lamentuje vysokým, nepříjemným hlasem, Marta proti světlu pozoruje, jak matce vyletují z úst jiskérky slin. Matčino oblíbené slovo je *šlendrián*. Taky *poběhlce* a *plýtvání*. Její matka má výrazy a názory jako nějaký přízrak z předobrozenské doby. Kouzlo zřečelého pokoje je pryč. Ale fragmenty toho pocitu moci, který zakusila, ty už v ní zůstanou napořád. Tohle bylo to zásadní, co Lole chybělo.

„Na, vem to,“ řekla, aby se jí lépe podařilo spolknout odseknutí, které měla na jazyku, a podala Lole tubus stočených filmových plakátů, které spolu kupovaly v *Terryho ponožkách*. Chtěla si s Lolou udělat příjemné odpoledne, ano, Marta se snažila pořád pracovat na jejich vzájemném vztahu, musela si kvůli tomu vzít delší pauzu na oběd, daly si pohár a chlebičky a jahodový koktejl v cukrárně v pasáži Světozor a pak Lolu nechala vybrat si do pokoje pět filmových plakátů, *La dolce vita* a *Hombre* a *Casablanca* a tak, celkem v tom obchodě nechala skoro tři tisíce, ale co... Lola byla šťastná jako dítě v hračkářství, dokonce jí dala pusku na tvář, jakou měla radost. A když pak Marta platila, ztratila Lolu na chvíli z očí a pak už

bylo všechno jinak: Lola postávala s překříženými nohama, rýpala klíčem do loga na své tašce (Converse, co jiné ho?) a tvářila se, že k Martě vůbec nepatří.

„Co ti zas přeletělo přes nos?“ zeptala se Marta, zatímco jedním okem sledovala svou kreditku ve čtečce a jak s ní prodavač neuměle — zdálo se jí — zachází. Možná dostala Lola nějakou textovku. Třeba jí někdo za výlohou připomněl nějakou nepříjemnou příhodu. Nebo třeba některý ten filmový plakát; věděla snad Marta, s kým chodí do těch *filmových klubů*? Jako každý přechodný stav i Lolina puberta byla plná protichůdných výkyvů... jako maniodepresivní psychóza, jako rozbitý seizmograf, jako počasí v dubnu... jeden proud Lolu unášel od Marty pryč, daleko na otevřené moře, a druhou nohou byla stále uvězněná v dětství... ještě pořád jí Lola občas zprudka (až Marta vykřikla!) dosedla na klín, aby se pomazlila, ještě pořád si Lola k Martě občas vlezla do postele a Marta ji pak musela držet za ruku, dokud Lola neusnula, a velmi často se Lola Marty ptala na názor na to či ono, takže si Marta v duchu blahopřála, jakou má vlastně vyspělou, rozumnou a milující dceru, a sama sebe se ptala, na co si vůbec stěžuje. Zaslechla jednou v tramvaji rozhovor dvou žen, z nichž se jedna trápila, co udělá s postiženým synem, který potřebuje servis 24/7, aby konečně mohla se zbytkem rodiny na dovolenou, nebo se z toho všichni zhroutí. *To nemá ani katetr? zeptala se ta druhá paní. Ale má — ale stejně... Potřebuje společnost, víďte? To taky... A co takhle poslouchat*

hudbu ze sluchátek? Celý květen poslouchal rádio, ale pak, ze dne na den, ho rezolutně odmítl! Ach, tak! Vždycky se jí ulevilo, když slyšela, jaké kříže si nosí ostatní lidé, a ten vlastní jí připadal takový průměrný, banální.

Ale pak přišel okamžik přesně jako tento, kdy Lola vypadala, jako by v ní někdo umřel, najednou jí v obličejí povolila všechna mimika, působilo to, že Lola má na bedrech tíhu celého vesmíru, hlas jí o půl oktávy poklesl, ale to stejně nebylo k poznání, protože většinou přestala úplně komunikovat. Martě se pak stáhlo hrdlo, že skoro nemohla polknout, protože co může být pro rodiče těžší než vidět vlastní dítě trpět, i kdyby byl důvod jeho trápení sebebanálnější a stokrát odžitý...

Skoro se bála Lolu znovu požádat, aby zaskočila do Uruguayské vyklidit ten byt. Usmála se a řekla příliš nahlas, že čas pokročil a hele, zrovna jí jede tramvaj!

Lola se netrápila. Jen měla občas pocit, jako by se v ní zaseklo pérko a celý to komplikovaný soustrojí se najednou zastavilo. V takovou chvíli vnímala vnější svět jako bušení otravných návštěvníků na sklo podmořského akvária; doléhalo k ní tlumeně a obroušeně o všechny špičky emocí. V takovou chvíli ani nevnímala pocity vlastního těla, dokonce i ta úporná a tupá bolest v žaludku mizela, jen hučení v uších trochu přetrvávalo. Když se podívala na svoje conversy, nejdřív jí napadlo, že musí mámě říct

o prachy na nový, protože tyhle už jsou přece jen trochu jetý, a pak, nemůže k nim přece nosit modrý džíny... Další vjem byl, že je vidí trochu rozmazaně. No, a pak jí to začalo být úplně lhostejný.

Takhle se jí to třeba stalo s tím doktorem, co ji vyšetřoval před operací apendixu; byl to takovej vypelichanej starej kocour, takovej ten hormonální typ, jak jim říkaly holky, o co míň vlasů měl na hlavě, o to víc chlupů se mu dralo z bílého pláště na prsou, svlíkáci pohled a pod velkým nosem sprostý rty...

Při prohmatávání Lolina břicha mu ruka nedbale zajela do podbřišku; Lola na něj bez výrazu hleděla, vnímala, jak tuhne, ale udělat nedokázala nic.

„Máte tu maminku?“ zeptal se ten prasák a usmál se.

Neodpovídala.

„Radši jí neříkejte, že tu radu máte od lékaře – ale měla byste s tím začít...“

Mlčela. Zdálo se, že jeho hlas přichází z dálky.

„Víte, co myslím?“ zeptal se nedbale a naklonil se k ní. Jeho ruka setrvala v Lolíně klíně. Všimla si zlatých náramkových hodinek, řady chlupů a červeno-bíle proužkované košile pod rukávem lékařského pláště, který se jí tlačil do podbřišku. Ušima se jí valil vlastní tep, zesílený, ale zpomalený. Pozastavila se nad zvláštností té akustiky. Její vlastní paže klidně spočívaly podél těla. Napadlo ji, že si ten doktor musí zastříhávat chloupky v uších a v nose. Na boku, kde se jí dotýkal, cítila jeho erekci.